

Bréfa- og málasafn 1965, seinni hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórn­mál – Forsætisráðherra – Bréf – Axel Lysö – Árni G. Eggertsson – Ásgeir Pétursson – Bjarni Helgason – Einar Björnsson – Ethel Howard – K.J. Mann – Óli G. Blöndal – Walden Moore – Viðræður stjórnarflokkanna um helstu verkefni framundan – Jólakort – Ásmundur Jónsson

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórn­málamaðurinn
Askja 2-31, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Úr Njálssögu. Gunnar og Kolskeggur á kveðjustund.

Gledileg jól og farsælt nýjár.

Pjarni Benediktsson

Reykjavík, desember 1965.

Ásgrímur Jónsson

Ásgrímur Jónsson: En episode fra Njáls Saga. Akvarel, 25 × 32 cm., 1916. Ásgrímur Jónssons Samling, Reykjavík. Ásgrímur Jónsson (1876—1958) var en pioner indenfor moderne islandsk malerkunst. Hans motiver er fortrinsvis hentet fra Islands natur; men også folkesagnene har været ham en stor inspiration. Kunstneren testamenterede det islandske folk en mængde kunstværker foruden sit hus og hjem. Hans Samling blev åbnet i hans atelier og hjem den 5. nov. 1960.

Ásgrímur Jónsson: An episode from Njáls Saga. Water colour, 25 × 32 cm., 1916. Ásgrímur Jónsson Gallery, Reykjavík. Ásgrímur Jónsson (1876—1958) was a pioneer of modern painting in Iceland. His main theme is the nature of the country and Icelandic folklore. The artist bequeathed a large number of paintings with his house and home to the people of Iceland. The Ásgrímur Jónsson Gallery was opened in his house on November 5th 1960.

Afh.

Reykjavík, 4. maí, 1965.

á sínum tíma.

Heill og sæll.

Það er frumvarpið um rannsóknir í þágu atvinnu-veganna, sem veldur mér áhyggjum. Eins og þú e.t.v. manst, ræddum við það lítillega eitt sinn í skrifstofu þinni í janúar síðast liðnum.

Rannsóknarstofnun SUS fjallaði töluvert um þessi mál um sama leyti, og skyldu þau verða m.a. eins konar prófsteinn á, hvort mark yrði tekið á tillögum stofnunarinnar. Ennfremur efndi SUS til ráðstefnu í Hafnarfirði, þar sem m.a. var fjallað um þessi mál, og átti ég þar nokkurn hlut að máli. Við höfðum líka samband við Davíð Ólafsson, þar sem okkur skildist málið vera nokkuð viðkvæmt gagnvart vissum ráðherra, en Davíð hins vegar þingmaður flokks okkar sá, sem mest fjallaði um þessi rannsóknamál.

Við lögðum hugmyndir okkar fyrir SUS-ráðstefnuna til að fá umræður um málin, en ræddum smáatriði málsins við Davíð sérstaklega. Nýlega var mér svo tjáð, að hugmyndir okkar, sem formaður SUS lagði fram, hafi af ýmsum flokksmönnum okkar þótt fulllausar í reipum til að taka alvarlega. Þessu er miður farið, ef rétt er hermt.-

Sannleikurinn er sá, að við höfðum ýmsar fleiri tillögur en þær, sem lagðar voru fram skriflega, og töluvert rækilegri. En viðræðumaður okkar, Davíð, taldi ekki rétt að við gerðum hinar skriflegu tillögur okkar ákveðnar um of,- óskaði eftir þeim í þeirri mynd, sem þær voru afhentar í.

Davíð taldi sig óska eftir að ræða þessi mál við okkur nánar, og minntist m.a. á við mig á landsfundinum um daginn að gera svo. Af þessu varð þó aldrei. En hið næsta, sem gerist í málinu, eru svo breytinga-tillögur menntamálanefndar Neðri deildar, sem auka á báknið í stað þess að létta á því.

Þessi málalok hafa valdið okkur, sem mest fjölluðum um þessi mál af hálfu SUS, vonbrigðum, og mér persónulega, þar sem ég var víst upphafsmaður þessa máls innan SUS. Sérstaklega þykir mérleitt, að ekki skuli hafa verið tekið meira tillit til tillagna okkar varðandi hið innra skipulag rannsóknastofananna.

Staðreyndin er sú, að við, sem störfum við þessar rannsóknastofnanir í dag, rekum okkur oft óþyrmilega á, að sumum þeirra er afar illa stjórnað. Það er að vísu tegund af skipulagsleysi, - ekki skortur á ytra skipulagi, eins og margir halda, heldur skipulagsleysi, sem kemur innan frá, af því að ekki hafa valizt nógu hæfir forstöðumenn. Nöfn þarf ekki að nefna. Það vita flestir, um hverja hér er að ræða.

Það var einmitt vegna þessara núverandi galla, sem við gerðum tillögur um deildaskiptingu innan hveurrar stofnunar á borð við það, sem er á Náttúrugripasafninu og hjá Veðurstofunni. Við gerðum líka tillögu, munnlega þó, að haldið yrði í núverandi lagaákvæði um skipun forstöðumanns til aðeins 3-ja ára í senn, og jafnframt að forstöðumaður yrði valinn úr hópi deildarstjóra hveurrar stofnunar.

Við gerðum líka tillögur um ákvæði varðandi menntun sérfræðinga og forstöðumanna, og er þetta allt sami háttur á og vel hefur reynzt við aðrar stofnanir, bæði hérlendar og erlendar. Það er samdóma álit flestra okkar, sem við þessar stofnanir starfa, að þessar tillögur varðandi innra skipulag rannsóknastofnana muni vera til stórbóta og skapa möguleika á því, að til starfa veljist aðeins hæfustu menn.

Það var af þessum sökum, sem við, í viðræðum okkar við Davíð Ólafsson lögðum mikla áherzlu á menntunarákvæði og skiptingu stofnana í deildir. Við lögðum líka mikla áherzlu á, hvernig rannsóknaráð ríkisins skyldi skipað og hvert skyldi vera hlutverk þess, og lögðum mjög nákvæmar tillögur fyrir Davíð þar að lútandi.

Niðurstaðan virðist hins vegar sú, að auka báknið og gefa þannig 87 leikmönnum tækifæri til að hafa bein afskipti af vísindamálum okkar. En engar breytingar eru gerðar varðandi innra skipulagið eða breytingar, sem miða að auknum afköstum eða starfsmöguleikum innan einstakra rannsóknastofnana.

Í rauninni fæ ég ekki séð, að tilgangurinn með Rannsóknastofnun ungra Sjálfstæðismanna sé mikill, ef flokksmenn okkar, af einhverjum ástæðum, meta tillögur Steingríms Hermannssonar meira en tillögur stofnunar okkar og þeirra vísindamanna, sem styðja stefnu okkar í heild.

Ég vona, að undirtektirnar, sem tillögur okkar varðandi rannsóknir í þágu atvinnuveganna virðast hafa fengið hjá þingmönnum okkar, verði ekki til að draga úr áhuga manna fyrir Rannsóknastofnun SUS, en ég fullyrði, að vonbrigði okkar hafa verið nokkur og að efasemdir hafa setzt að í huga sumra varðandi nytsemi hennar.

Þinn einlægur frændi,

Bjarni Helgason

הסתדרות מדיצינית הדסה
HADASSAH MEDICAL ORGANIZATION

הנהלה ADMINISTRATION

DEPT. _____ מח' _____

JERUSALEM • P.O.B. 499 ת"ד • ירושלים

REF. No. 800 _____ מספר _____

PHONES 31201, 32211 טלפונים • CABLES HADASSAH לטלגרמות

January 15, 1965

H.E.
Mr. Bjarni Benediktsson
Prime Minister of Iceland
Reykjavik
Iceland

JHC

Dear Mr. Benediktsson,

It was indeed kind of you and Mrs. Benediktsson to send us the lovely greetings card. We have much pleasure in reciprocating your good wishes and hope to have a further opportunity of meeting you again.

Sincerely yours,

K. J. Mann, M.D.
Director General

Einkamál.

Siglufirði, 25. nóvember 1965.

Hr. forætisráðherra
Bjarni Benidiktsson,
Reykjavík.

Eins og yður mun kunnugt, hr. forsætisráðherra, er atvinnuástand hér í Siglufirði í lakara lagi og horfur á versnandi ástandi, ef ekki koma til sérstakar ráðstafanir. Þessar horfur í atvinnumálum Siglufirðinga verka mjög mikið á pólitískt viðhorf manna, okkur í óhag, ekki sízt vegna þess að Sjálfstæðisflokkurinn hefur átt aðild að stjórn bæjarmálefna undanfarin ár.

Það eru einkum ~~þess~~ atriði, sem við leyfum okkur að benda yður á í þessu sambandi:

Sokkaverksmiðjan Eva, sem starfað hefur á Akranesi, hyggur á aukna starfsemi, en vinnuafllsskortur á Akranesi veldur því, að stjórn fyrirtækisins lýtur til annarra staða í þessu sambandi. Framkvæðastjóri fyrirtækisins, Ingi Þorsteinsson, hefur sótt Siglufjörð heim af þessu tilefni, rætt við Iðnaðarmálanefnd, sem hér starfar á vegum bæjarstjórnar, og hefur hug á að staðsetja hluta starfseminnar hér, ef til kemur viss fyrirgreiðsla.

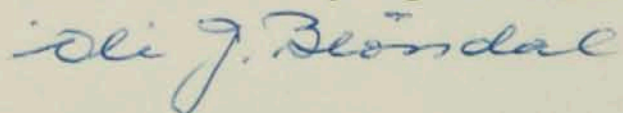
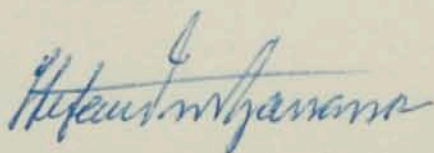
Hann telur sig þurfa 1 milljón krón lán í desember nk., til kaupa á vélum, og gæti þá hafið starfsemi hér í febrúar-marz nk. Til tryggingar láni þessu býður hann lánsvilyrði Framkvæmdabankans til Evu fyrir sömu upphæð, er bankinn hefur lofað fyrirtækinu og lánast á því á næstu þremur árum. Gera má ráð fyrir að fyrirtækið þurfi og einhverja frekari fyrirgreiðslu í þessu sambandi, er starfræksla hefst.

Ef þessi starfræksla yrði staðsett hér myndu 20 stúlkur og 6 karlmenn fengið vinnu hjá fyrirtækinu allt árið, að sögn framkvæmdastjórans.

Það er trú okkar að hingaðkoma þessarar starfsemi væri mjög til góðs, ekki einungis bæjarfélaginu, heldur og á pólitískum vettvangi. Eru það persónuleg tilmæli undirritaðra: bæjarfulltrúa flokksins og fulltrúa hans í Iðnaðarmálanefnd, að þér, hr. forsætisráðherra aðstoðið við lausn þessa máls, í samráð við Einar Ingimundarson, sem þessum málum er kunnugur. Eyjólfur K. Jónsson, sem gjörþekkir aðstæður hér, myndi og geta látið í té upplýsingar í máli þessu.

Með hliðsjón af komandi bæjarstjórnarkosningum teldum við það ákaflega mikilvægt, ef mál þetta gæti náð fram að ganga.

Með kærri kveðju og virðingu,

Gimli, Manitoba
May 20, 1965

Hon. Bjarni Benediktsson,
Prime Minister of Iceland
Reykjavik, Iceland:

Dear Mr. Benediktsson,

After this long period of time, I write to thank you most sincerely for your letter of October 19, 1964, confirming your interest in the progress of our regional library project in New Iceland. I have waited in order to have the most definite news for you on its success.

I am happy to say that the vote to establish a regional library passed last fall in all of the five municipalities in which it was held, to make the largest regional library in the province of Manitoba.

Due to the efforts of one of our library committee in Gimli, Miss S. Stefansson, a most wonderful retired teacher, we are to receive an extra establishment grant from the provincial government, because of our large area. Miss Stefansson is now secretary of the new regional library board. The region has been named the Evergreen Regional Library, and the main branch will be in the town of Gimli, with branches at Arborg and Riverton.

The town of Gimli has passed a resolution approving adoption of a building to house the main branch as their centennial project for 1967, if approval is received from the provincial and federal governments, who have available small grants to centennial buildings. The money available from centennial grants is not really sufficient to build a suitable building, but we are hoping that the rural municipality of Gimli will co-operate with this project.

In the meantime, we must find temporary accommodation for our new library, which it is expected will be ready to open in October, 1965. We who spearheaded the drive are most gratified with the results to date.

With very best regards, and the hope that you will visit our community again before very long,

Sincerely yours,

Ethel Howard
(Mrs. R. Howard)

Thorvaldson, Eggertson, Saunders & Mauro
Barristers, Solicitors, etc.

PHONES 942-8291-2-3-4

HON. G. S. THORVALDSON, Q.C.
A. G. EGGERTSON, Q.C.
GEO. W. SAUNDERS
ARTHUR V. MAURO
MICHAEL J. MERCURY
JAMES E. FORAN
A. C. TOUGH
GORDON W. CORMACK

*Offices: Bank of Nova Scotia Building
Portage Avenue and Garry Street
Winnipeg 1, Manitoba*

March 16, 1965.

PLEASE REFER TO

FILE NO.

Getta sent!

Dr. Bjarni Benedicktsson,
Prime Minister of Iceland,
Hauhlid 14,
REYKJAVIK, Iceland.

My dear Prime Minister:

I am taking the liberty of enclosing herewith copies of my letters of even date to Hallgrimur F. Hallgrimson, M.B.E., Consul of Canada to Iceland, and a copy of my letter to Ambassador John P. Sigvaldason, which are self-explanatory.

In view of the protocol situation, Senator Thorvaldson could not accept this honor within the territorial limits of Canada. He has never been in Iceland and, therefore, his wife Edna and himself would like very much to proceed to Iceland and to accept the conferring of this Order by His Excellency Asgeir Asgeirsson, President of Iceland.

I shall be extremely obliged to you to be advised through our mutual friend, Hallgrimur F. Hallgrimson, as to your intentions in this regard.

With the kindest of regards to your good wife and yourself,
I am,

Yours very sincerely,

Arni G. Eggertson

Arni G. Eggertson.

WHO'S WHO IN CANADA

(Rice) Therien, both of Montreal. Educated: Collège St.-Laurent; Ecole des Hautes Etudes Commerciales. Associate Editor with Financial Service Limited, Montreal, until 1939; Member Montreal Curb Market, 1939-48; associated with Jones Heward & Company, Montreal, 1939-48; President and Managing Director, Laurentide Acceptance Corporation Ltd., since 1939. Married Jeanne Lespérance, daughter of the late J. Alexandre Lespérance, Montreal, Oct. 12, 1929; has one son (Jean) and three daughters (Lise, Janine, Monique). Clubs: Shawinigan Fish & Game; Club Canadien; Saint Denis. Recreations: music, reading and gardening. Catholic. Residence: 6065 de Vimy Avenue, Outremont, Que.

THORVALDSON, Hon. Gunnar Solmundur, Q.C., B.A., LL.B.—Senator, Dominion of Canada, Ottawa, Ont.; Thorvald-

**HON GUNNAR SOLMUNDUR
THORVALDSON, Q.C., B.A., LL.B.**

son, Eggertson, Saunders, Mauro and Associates, Barristers and Solicitors, Bank of Nova Scotia Bldg., Winnipeg, Man. Born Riverton, Man., March 18, 1901, son of Sveinn Thorvaldson, M.B.E., and Margaret (Solmundson) Thorvaldson, both of Riverton, Man. Educated: Collegiate Institute, Saskatoon, Sask.; Saskatchewan University (B.A., 1922); (Manitoba Univ., LL.B., 1925), called to

the Bar of Manitoba, Oct. 7, 1925; K.C., Jan. 1, 1943. Member: Canadian Bar Association; Manitoba Bar Association. Life Bencher, Law Society of Man.; President, Law Society of Manitoba (1956-57); Member, Man. Legislature for the constituency of Winnipeg, 1941-49. Appointed Senator, Dominion of Canada, 1958; President, Winnipeg Chamber of Commerce, 1952-53; President, Canadian Chamber of Commerce, 1954-55; President, Progressive Conservative Assn. of Canada, 1959—; Chairman of the Board, Western Gypsum Products Ltd.; Westroc Industries Ltd.; Wesco Paints Ltd.; President: The North Can. Trust Co.; International Savings and Mortgage Corporation; Director: Canadian Premier Life Insurance Co.; Marshall Wells of Canada Ltd.; International Laboratories (1957) Ltd.; Marmac Products (1957) Ltd.; The Anthes-Imperial Co. Ltd.; Canadian Aviation Electronics Ltd.; Canada Security Assurance Co. Member, Canadian Delegation to U.N. in New York, 1958; Head of Can. Parliamentary Delegation to the Inter-Parliamentary Union in Tokyo, 1960, and Brussels, 1961. Member of Council, I.P.U. 1960-61. Married Edna Schwitzer, daughter of the late J. E. Schwitzer, Oct. 9, 1926 has three daughters. Clubs: Manitoba; Winnipeg Conservative; St. Charles Country; Optimist; Winnipeg Winter; Seignior, Montebello, P.Q.; Rideau, Ottawa. Society: Zet Psi. Conservative. United Church of Canada. Residence: 601-71 Roslyn Road, Winnipeg, Man.

March 16, 1965.

Personal

Hallgrimur F. Hallgrimson, Esq., M.B.E.,
Canadian Consulate General,
c/o Sheljungur, H.F.,
REYKJAVIK, Iceland.

My dear Hallgrimur:

Einar Baldvin Gudmundsson, Chairman of the Board of Directors of Eimskipafelag Islands, and Ottarr Moeller, the Managing Director, forwarded a telegram to me on the 10th instant inviting Mr. and Mrs. Grettir Eggertson and my wife and myself to be the guests of the Company at the Annual Meeting on May 28th next.

I was speaking to my partner, Solly Thorvaldson, in Ottawa over the weekend and I mentioned about this invitation. Solly advised me that when he was a member of the Canadian Delegation to the United Nations in New York in 1958 he was in the company of the late Ambassador, Thor Thors, at various times. Thor advised him that whenever he came to Iceland that he would recommend that the Order of the Commander of the Falcon would be conferred upon him by the President of Iceland. This was never carried through and as Solly is the son of the late Sveinn Thorvaldson, M.B.E., who was the pioneer in the Riverton Icelandic community, and his impressive record of achievement is such that he should receive this Order.

Solly has now advised me that seeing that Maja and I, along with my brother, Grettir, and Irene, will be in Iceland on or about the 22nd May next, that he would be prepared to proceed to Iceland with his good wife Edna, and accept this Order if it is conferred upon him by the President of Iceland. You may wonder why I say he will proceed to Iceland. Under Canadian protocol, no citizen of Canada may accept foreign Orders. When I received my Order of the Commander of the Falcon I proceeded to Washington and it was conferred upon me by the late Ambassador Thor Thors.

I am writing to you now to prepare the situation if it meets with the approval of your Prime Minister.

I am taking the liberty of forwarding a copy of this letter to the

Prime Minister, as well as a copy to the Ambassador to Norway and Iceland, John P. Sigvaldson, in Oslo, in view of the fact that Solly is a Canadian citizen.

Would you kindly take this matter in hand and advise me as soon as possible as to what the decision of the Prime Minister may be in this connection.

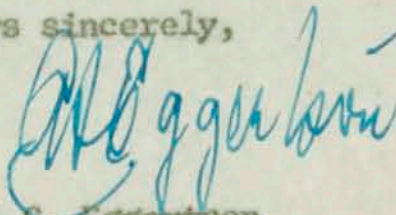
I shall be seeing you in Reykjavik prior to the 28th May next.

For your personal and confidential information I might say that the likelihood is that Dr. P.H.T. Thorlakson, the Director of the Winnipeg Clinic in Winnipeg, may be appointed the next Lieutenant-Governor of Manitoba. I have done nothing else but press his appointment for the last ten days.

I am enclosing herewith a clipping from the edition "Who's Who in Canada" for the year 1962-63 which gives a complete record of Solly's achievements.

With the kindest personal regards to your good wife and yourself.

Yours sincerely,

Arni G. Eggertson.

March 16, 1965.

Ambassador John P. Sigvaldason,
Embassy of Canada,
OSLO, Norway.

My dear John:

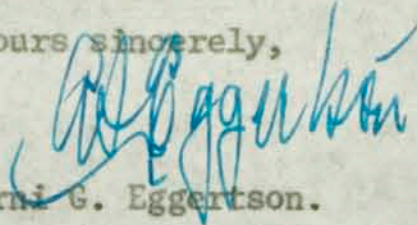
I am enclosing herewith a copy of a letter that I have written to Hallgrimur F. Hallgrimson, M.B.E., Canadian Consul in Reykjavik, respecting my recommendation that the Honourable G. S. Thorvaldson should have conferred upon him the Order of the Commander of the Falcon which is long overdue.

You will note that my partner, Solly, will proceed to Iceland to have this honor conferred upon him if it meets with the approval of the Prime Minister. Anything you may do in this connection will be greatly appreciated by me. Quite frankly, Solly is anxious to be recognized by the country of his forefathers.

I may possibly see you in Norway in June.

My very best regards to your good wife and yourself.

Yours sincerely,

Arni G. Eggertson.

The Icelandic National League

Organized 1918 Incorporated 1930

SPECIAL AWARD FROM THE
PRESIDENT OF ICELAND

869 Garfield St.
March 13, 1965

PATRONS:

H. E. ASGEIR ASGEIRSSON,
PRESIDENT OF THE REPUBLIC
OF ICELAND
HIS EXCELLENCY THE RT. HON.
GEORGES P. VANIER,
GOVERNOR-GENERAL OF CANADA

Dr. Bjarni Benediktsson
Forsætisráðherra Islands
Reykjavík, Iceland.

Kæri Dr. Bjarni:

EXECUTIVE COMMITTEE:

REV. PHILIP M. PETURSSON,
PRESIDENT
681 BANNING ST., WINNIPEG 10
MRS. H. F. DANIELSON, SECRETARY
869 GARFIELD ST., WINNIPEG 10
CONSUL GRETTEIR LEO JOHANNSON,
TREASURER
76 MIDDLE GATE, WINNIPEG 1
MR. GUDMANN LEVY,
FINANCIAL SECRETARY
185 LINDSAY ST., WINNIPEG 9
MR. JAKOB F. KRISTJANSSON,
ARCHIVIST
246 MONTGOMERY AVE.
WINNIPEG 13
PROF. HARALDUR BESSASON,
VICE-PRESIDENT
84 TRITON BAY, ST. VITAL 8
MR. PAUL HALLSON,
VICE-SECRETARY
356 LINDSAY ST., WINNIPEG 9
MR. JOHANN TH. BECK,
VICE-TREASURER
975 INGERSOLL ST., WINNIPEG 3
MRS. KRISTIN R. JOHNSON,
VICE-FINANCIAL SECRETARY
1059 DOMINION ST., WINNIPEG 3

Eg vil nú fyrir hönd Þjóðræknisfélagsins þakka þér fyrir alúðarkveðjur og heilla óskir sendar Þinginu. Það er eitt af þeim góðu hressingum sem við verðum aðnjótandi á þinginu, af fá bréf og skeyti frá vinum og velunnurum "heima".

Það var okkur öllum svo mikil ánægja að kynna þér, konu þinni og syni í sumar er leið. Eg man ekki eftirneinni heimsókn frá embættismönnum að "heiman" þar sem við höfum haft meiri eða fleiri gleðimót en einmitt þegar þið komuð, en samt var allt svo látlaust og innilegt. Við geymum minninguna.

Þakka þér einnig fyrir góðu orðin í garð okkar allra, Vesturislendinga; já, við áttum erfiðleikana saman, og margur hefir sigurinnorðið beggja megin hafsins, sem betur fer.

Við sendum nú bestu kveðju til þín og til allra Íslendinga, með ósk og von um gott gengi og blessunarrika framtíð fyri landið og fólkið. Og ég endurtek ósk þína "megi vináttu okkar og ykkar í milli eflast ... um alla tíð".

Með einlægri vináttu,

Hólmfríður Danielson

Hólmfríður Danielson, ritari.

PUBLICATION:

"TIMARIT"
EDITORS: MR. GISLI JOHNSON
PROF. H. BESSASON
ADVERTISING MANAGER
MR. G. LEVY

CHAPTERS:

"ALDAN," BLAINE, WASH.
"BARAN," MOUNTAIN, N.D.
"BRUIN," SELKIRK, MAN.
"ESJAN," ARBORG, MAN.
"FRON," WINNIPEG, MAN.
"GIMLI," GIMLI, MAN.
"ISLAND," MORDEN, MAN.
"LUNDAR," LUNDAR, MAN.
"STRONDIN," VANCOUVER, B.C.

CO-OPERATING ORGANIZATIONS:

THE ICELANDIC SOCIETY
OF NEW YORK, NEW YORK CITY
"VESTRI," SEATTLE, WASH.
PATRIOTIC SOCIETY,
REYKJAVIK, ICELAND

P.S. Eg vil nú persónulega biðja fyrirgefningar á því að þetta hefir dregist lengi að skrifa þér en ég hefi verið á þönum síðan á þinginu, út um allar byggðir að dæma í leiklistarsamkeppnum í Manitoba og "horninu" á Ontario, sem næst okkur liggur. Svo hef eg einnig umsjón með allri til sögn í leiklist um allt fylkið og lengra, og hefi útlagt meira en 70 "Drama and speech workshops" s.l. þjú ári. Ekki ósjaldan verð ég að fara sjálf í þessa leiðangra, ef ekki fæst annað starfsfólk, frá Manitoba Drama League (en það eru samtök allra leiklistarfélaga í fylkinu og N. vestur Ontario.) Þetta er mjög áriðandi starf og hefir góðan ávöxt, leiklistar starfsemi hér hefir mjög færst í aukana og hækkað í tign síðan við settum á sfofn þessi "workshops".

Þetta er nú aðeins útútdúr að gamni mínu en ég veit að þú hefir mikinn áhuga fyrir öllu sem við störfum að avo eg bætti þessu við að gamni mínu.

H.D.

Vonandi hefir þú nú frétt að Þjóðræknisfélagið sæmdi þig heiðursfélaga á síðasta þingi, e.t.v. hefir þú alla reiðu fengið skírteinið, en Sigurður Helgason átti að koma því til skila. Óska þér til hamingju með heiðurinn, við erum stolt að hafa þið sem heiðursfélaga.

DECLARATION OF ATLANTIC UNITY

156 EAST 52nd STREET, NEW YORK, N. Y. 10022 • PLAZA 8-0215

UNITED STATES SPONSORS: William L. Clayton, William H. Draper, Jr., Christian A. Herter, Hugh Moore, Lithgow Osborne, Hans Christian Sonne
DIRECTOR: Walden Moore ASSOCIATE DIRECTOR: Livingston Hartley

June 24, 1965

The Honorable Bjarni Benediktsson
Forsætisráðherra
Reykjavik
Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

Thank you for your letter of June 21 which conveyed the sad news of the death of my good friend Dr. Alexander Johannesson.

I enclose a copy of a letter which I have written to his widow.

My wife and I are looking forward to seeing you and Mrs. Benediktsson in August and, meanwhile, we send you our very best wishes.

Faithfully yours,

Walden Moore
Director

Enc. Letter to Mrs. Alexander Johannesson - June 24.

June 24, 1965

Mrs. Alexander Johannesson
Hringbraut 57
Reykjavik
Iceland

Dear Mrs. Alexander Johannesson:

I learned today, with great sorrow, in a letter from Prime Minister Bjarni Benediktsson, of the recent death of your husband.

As you know, he was the first Sponsor of the Declaration of Atlantic Unity in Iceland and a warm personal friend since my first visit there in 1957. During each of our three visits he was of invaluable help in explaining to us the great history and traditions of your country, as well as its present day politics and economy - and he personally guided us to fascinating areas like Thingvalle during each visit.

He always stood valiantly for the idea of an Atlantic Community and he represented to us the very best in it.

We were looking forward to talking with him when we visit Reykjavik again in August and his absence will leave a great gap there for us.

I speak for all his fellow signers of the Declaration of Atlantic Unity, listed on the back of this letterhead, in extending to you our deep sympathy in our mutual loss.

Faithfully yours,

Walden Moore
Director

Rana Blad

Grunnlagt 1902

Fra redaksjonen

Mo i Rana, den 25.5. 1965.
Telefon *323

Statssekretær Tønnes Andenæs,
Oslo.

Takk for sist !

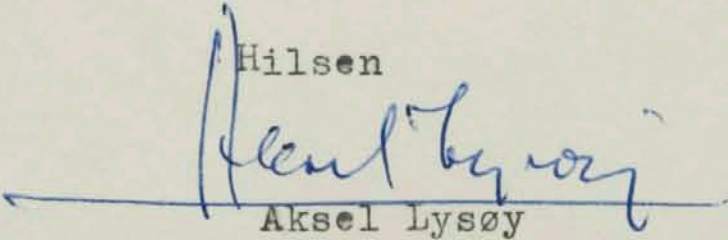
Håper dere er kommet vel tilbake etter endt turne, for her kommer regningen.

Når det gjelder artikkelen i Rana Blad av 13. mai d.å. om "Den moderne sagaøya - de store muligheters land", så er den skrevet av en hr. Mads Wibe Lund, Oslo. Den ble tilsendt oss i forbindelse med statsministerbesøket, tror jeg. Adressen hans kjenner jeg ikke, men han er ansatt i en eller annen Oslo-avis, visstnok Aftenposten. ← ja

Bildene du skulle få ligger i konvoluttene. De ble dessverre ikke så veldig gode.

Dermed: Takk for pengene på forhånd.

Hilsen

Aksel Lysøy

Um viðskipti okkur við Kammisend
og fylgiseim þess er yður vel -
Kunnugt um boði af skrifum okkum
og eftir vörum leikun.

Yður er sennig kunnugt um brátt
okkur á Suður landi; sem fyrst og
þannig er til þess að segja að þess
á þess á stjórnskiptum á þess
Korðum hilt.

Ög okkur okkur þess. Þessi þessi á þess
af og til að þess leidi til þess að
Öður skilning og samstarf okkur
þess þess okkur okkur okkur okkur
þess þess þess okkur okkur okkur
Þess okkur okkur okkur okkur okkur
ekki til um okkur okkur okkur okkur
vit. Ögur af þess þess okkur okkur
okkur þess okkur okkur okkur okkur.

Ög er til okkur okkur okkur okkur
stilla að þess að eftir landsbyggini
okkur okkur okkur okkur okkur okkur
okkur okkur okkur okkur okkur okkur

Þessi tekur þú og veitir oss við að
þessum ríki og þessum ríkissamráðum
þú veitir við mig og þessum þessum
mál. ~~þessum~~ ríki þessum að segja að
þessum viðleitni þessum ríki og þessum
og þessum þessum.

Þú veitir oss við að þessum ríki
þessum þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki

Þessi er þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki

Þú veitir þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki
og þessum ríki og þessum ríki

Seu lilla og fín vilda sláttur í fyrsta
Og ekki að ljós fyrri yður þessi
sviklu munu sem á þak við bralla
munu byggja eða þessi sviklu þess
þessum sem á leitum. Þessu er
það er ekki að munu skopu.

En og er gáttur yfir þessu atviki
þessum þess bralla sem við erum
Kend sem í þessu áttan þess
að munu sviklu þess.

Þess munu þessum munu þess
þessum á þessu land þessu sviklu
sem og munu atviki þess atviki
þess munu, og atviki skilningu þess
þessu á þessum sviklu þess
vit á þessu þessu. Þessum vit
at þess munu sviklu þess og
þessu þessu atviki þessum.

Og þessu atviki atviki atviki munu
atviki þessu atviki atviki þessu
þessu sem er atviki á þessu atviki
þessu atviki þessu atviki atviki
atviki á þessu þessu atviki.

ÁSGEIR PÉTURSSON
SÝSLUMADUR

21/9 '65

Gæði vinur,

með skjöllum vandaðs endurskipta
ósk um heimild til herra Lameyrs.
til þess að byggja afgreiðslustöð í
Ártúnshefða, sendi ég J. Stef. meðf.
memorandum.

Þar sem ég minnst á fyrri með-
ferð meðssins, sendi ég þér einkalok
af þessu skjal.

Blessaður.

Þinn
Ásgeir

Memorandum

til Jóhanns Hafstein ráðherra
frá Ásgeiri Péturssyni .

Á árinu 1963 átti ég nokkrum sinnum viðræður við þáverandi iðnaðarmálaráðherra um fyrirhugaðar framkvæmdir Sementsverksmiðju ríkisins í Reykjavík, vegna byggingar sementspökkunarstöðvar í Ártúnshöfða.

Ráðherrann óskaði ýmissa upplýsinga um málið til viðbótar því, sem verksmiðjan hafði lagt fram. Var þá m.a. upplýst :

- 1) að Reykjavíkurhöfn myndi sjá um nauðsynlegar hafnarframkvæmdir, umfram þá fyllingu, sem til fellur vegna sprenginga þeirra, sem verksmiðjan þarf að gera sjálf fyrir mannvirkjunum sjálfum.
- 2) Að gera þyfti sérstakar ráðstafanir til flutnings á lausu sementi til Reykjavíkur. Væntanl. með kaupum á þar til gerðu skipi.
- 3) Að æskilegt væri að kostnaðurinn við framkvæmdina yrði greiddur þannig:

a. Nýtt fjárfestingalán	30 m.kr.
b. Stutt lán til kaupa á tækjum	7 " "
c. Framlag verksmiðjunnar	<u>10 " "</u>
Kostnaður samtals	47 m.kr.

Ráðherrann, Bjarni Benediktsson, leit svo á að svo sem ástæður voru þá í fjárfestingamálum væri erfitt að greiða fyrir því, að leyfi til framkvæmda fengist þá um haustið. Hvorttveggja væri, að mjög mikil spenna væri á vinnumarkaði Reykjavíkur og að horfur á því að útvega verksmiðjunni kr. 30 millj. þá væru litlar.

Varð af þessu ljóst að ekki myndi grundvöllur fyrir því að málið fengi framgang að svo stöddu, en rétt væri að íhuga hvort ekki væri unnt að láta það bera að með þeim hætti, að léttara væri fyrir ríkisstjórnina að veita verksmiðjunni leyfi til þessara þýðingarmiklu framkvæmda. Er nú málið á grundvelli þeirrar endurskoðunar lagt fyrir á ný. Breytt viðhorf til batnaðar eru fólgin í þessu:

- A. Þegar ljóst var að málið myndi eigi ná fram að ganga sumarið 1963, fól ég framkvæmdarstj. að kanna hvort ekki væri unnt að skipta þessum fyrirhuguðu framkvæmdum niður í áfanga, þannig að hver þeirra fengi sjálfstætt gildi og gæti komið að sínu gagni, hver fyrir sig, Eftir verkfræðilega og fjárhagslega athugun kom í ljós að þetta var hægt án aukakostnaðar og er nú

lagt til að leysa verkið í þrem áföngum. Kostnaður fyrsta áfanga er áætlaður 27 m. kr. og er nú farið fram á heimild fyrir honum.

- B. Eins og ég tók fram var þess farið á leit, er málið var lagt fyrir 1963, að ríkisstjórnin útvegaði verksmiðjunni kr. 30 m. kr að láni til framkvæmdanna.

Nú er viðhorf breytt í þessu efni. Verksmiðjan þarf ekki að taka lán til framkvæmdanna í fyrsta áfanga. Hagur hennar hefur batnað talsvert og kemur þar bæði til greina afleiðingarnar af semtsútlutningnum og aukin notkun sements innanlands. Útflutningurinn reyndist verksmiðjunni ómetanleg hagsbót. Hún liggur í sjálfu sér ekki í beinum söluhagnaði, heldur í þeirri bættu rekstrarafstöðu, sem því fylgdi, að geta realiserað hinn stóra lager, sem myndast hafði. tvö

Verksmiðjan hefur undanfarin/ár getað selt alla framleiðslu sína, enda framleitt með ítrustu afkastagetu og kostnaðurinn við framleiðsluna hefur jafnframt minkað lítið eitt miðað við hverja framleidda einingu. Liggur það í aukinni reynslu í framleiðslunni (betri hagnýting olíunnar) og aukinni þekkingu á meðferð hráefnisins. Hinsvegar hefur framleiðslukostnaðurinn vaxið nokkuð þar á móti við síðustu kauphækkanir, en verðið haldist óbreytt. Þá er og á það að líta að afköst verksmiðjunnar eru mun meiri en upp var gefið er hún var byggð. Er ekki lítil hagsbót í því, þegar svo er komið, sem nú er, að öll framleiðslan er strax seljanleg. Þannig liggur bættur hagur verksmiðjunnar í því að unnt er að hagnýta til fulls afkastagetu hennar. Verð sementsins er hinsvegar hagstætt miðað við innflutt sement og er meginreglunni um verðlagningu fylgt, þeirri að sementið sé ódýrara en það myndi vera innflutt. Hafa því allir landsmenn nokkurn hag af tilkomu verksmiðjunnar og sjálf getur hún staðið undir brýnum viðbótum og framförum við framleiðsluna.

- C. Þá liggur það fyrir, að ef verksmiðjan fengi heimild til þess að hefja framkvæmdir í október n.k., eins og farið er x fram á, þyrfti ekki að auka svo mjög spennuna á vinnumarkaði í Reykjavík, þar sem verksmiðjan myndi flytja vinnuflokk sinn úr kísilnámunni í Hvalfirði til Reykjavíkur, ásamt þeim tækjum sem þar eru fyrir hendi, til þess að hefja sprengingarnar og annan undirbúning þess að reisa mannvirkin.

- D. Þessar framkvæmdir eru raunar liður í heildarsmiði Sementsverksmiðjunnar. Smíði hennar er ekki lokið. Í þeim verður fólgið mikið hagræði og öryggi fyrir viðskiptamenn verksmiðjunnar. ~~ER~~

jafnframt munu þær spara fé og fyrirhöfn og gera stórfra-
kvæmdir auðveldari, þegar unnt verður að afgreiða laust sement.

Borgarnesi, 21/9.1965

Asger Pétursson

Alþýðuflokkurinn telur rétt, að stjórnarflokkarnir efni til viðræðna sín á milli um helztu verkefni, sem þeir vilja vinna að þann tíma, sem eftir er á yfirstandandi kjörtímabili. Í þessu sambandi óskar Alþýðuflokkurinn sérstaklega, að rætt verði um eftirfarandi mál:

1. Stefnuna í kaupgjalds- og verðlagsmálum til undirbúnings viðræðunum milli launþega og atvinnurekenda, sem hefjast þurfa á næstunni í framhaldi af júní-samkomulaginu í fyrra.
2. Breytingar á skatta-, útsvar- og tollalöggjöfinni.
3. Breytingar á tryggingarlöggjöfinni.
4. Endurskoðun á gildandi lögum um verkamannabústaði, húsnæðismálastofnun og útrýmingu heilsuspillandi húsnæðis og byggingarsamvinnufélög.
5. Stefnuna í málefnum landbúnaðarins.
6. Samningu framkvæmdaáætlana.
7. Endurskoðun skólalöggjafarinnar, framkvæmdaáætlun um skólabyggingar og eflingu rannsókna.

Í þessum viðræðum vill Alþýðuflokkurinn leggja áherzlu á eftirfarandi atriði á hverju þessara sviða um sig:

Stefnan í kaupgjalds- og verðlagsmálum.

Ríkisstjórnin snúi sér þegar í stað til samtaka launþega og vinnuveitenda og hvetji þá til þess að hefja hið fyrsta viðræður um nýja kjarasamninga, er taki við af júní-samkomulaginu. Jafnframt heiti ríkisstjórnin samtöku meðal-göngu sinni með svipuðum hætti og á síðasta ári, en setji það skilyrði, að þannig verði að viðræðunum staðið, að um raunverulega heildarsamninga geti verið að ræða. Í þessu sambandi verði þess óskað, að öll félög innan Alþýðusambandsins tilnefni sameiginlega nefnd til viðræðna við atvinnurekendur og ríkisstjórn, og fari sú nefnd með samningsumboð allra félaga innan Alþýðusambandsins. Á sama hátt verði hinum ýmsu samtökum atvinnurekenda gert að tilnefna sameiginlega nefnd til viðræðna við verklyðsfélögin og ríkisstjórnina, og hafi sú nefnd tilsvarendi umboð. Verði ekki samkomulag um slíkt umboð, verði það tryggt, að allir aðilar innan samtakanna eigi raunverulega aðild að viðræðunum og að það, sem um kann að semjast, verði skuldbindandi fyrir alla aðila.

Í nýjum kjarasamningum verði einkum lögð áherzla á eftirfarandi atriði:

1. Hófllega beina kauphækkun, þannig að launþegum sé tryggð eðlileg hlutdeild í vaxandi þjóðartekjum. Náist samningar til tveggja ára, verði kauphækkunin í áföngum.

2. Styttingu vinnutímans án skerðingar á heildartekjum, og fari vinnutíma styttingin einnig fram í áföngum á t.d. 2ja til 4 ára tímabili.

3. Lengingu orlofs um einn dag á ári, þar til allir launþegar hafa hlotið 24 virka daga orlof.

4. Löggjöf um vinnuvernd, er einnig taki til vinnu barna og unglinga, og löggjöf um aukið öryggi við vinnu.

5. Að komið verði á fót hagstofnun launþega.

6. Hið opinbera láti í té aðstoð við vinnuhagræðingarstarfsemi á vegum verklyðssamtakanna, til að tryggja hagkvæma nýtingu þeirra sérfræðinga, sem nú er verið að þjálf.

7. Hið opinbera beiti sér fyrir skipulegum orlofsferðalögum launþega.

8. Athugaðir verði möguleikar á því að koma á fót fræðslustofnun fyrir launþegasamtökin.

Í þessum viðræðum verði lögð sérstök áherzla á að fá samkomulag um breytingar á gildandi reglum um útreikning á verði íslenskra landbúnaðarafurða á haustin, og ættu fulltrúar bænda að fá aðild að viðræðunum um þetta atriði. Væri eðlilegra, að verð landbúnaðarafurða breyttist framvegis ekki í réttu hlutfalli við breytingar á heildartekjum launþega, heldur í hlutfalli við breytingar á umsömdum töxtum og breytingar á framfærslukostnaðarvísitölu.

Skatta- og tollamál.

Þegar á þessu þingi verði gerðar breytingar á tekjuskatts- og útsvarslögum, fyrst og fremst á gildandi tekjuskatts- og útsvarsstigum, en einnig á skipulagi skattarannsóknadeildarinnar, þannig að hún verði framvegis tengd embætti saksóknara og þannig sem sjálfstæðust í starfi. Skatta- og útsvarsstigunum verði breytt þannig, að skattþunginn á lágtekjum og miðlungstekjum minnki og skattþepin verði fleiri. Útsvarsstigar verði hafðir við hæfi hinna ýmsu sveitarfélaga eftir fjárför þeirra og aðstæðum. Staðgreiðslukerfi verði komið á frá og með árinu 1966.

Tryggingarmál.

Stefnt verði að því, að á þessu kjörtímabili verði lokið samningu lagafrumvarps um lífeyrissjóð fyrir alla landsmenn. Stjórnarflokkarnir lýsi því yfir, að þeir muni beita sér fyrir slíkri lagasetningu.

Húsnæðismál.

Á þessu kjörtímabili verði endurskoðuð öll löggjöf um opinbera aðstoð við húsabyggingar almennings og stefnt að því að lækka byggingarkostnað, lengja lánstíma og hækka lánsupphæðir, jafnframt því sem strangari skilyrði væru sett fyrir lánum. Ennfremur verði athugað, hvort ekki sé tímabært og skynsamlegt að setja alla opinbera aðstoð í þessum efnum undir ^{eina} opinbera stjórn.

Stefnan í landbúnaðarmálum.

Stjórnarflokkarnir ákveði nú þegar að skipa nefnd til þess að leggja drög að stefnu í landbúnaðarmálum, er miðuð sé við það, að íslenskur landbúnaður, jafnframt því sem hann tryggji bændum viðunandi líf skjör, geti með sem minnstum tilkostnaði séð þjóðinni fyrir landbúnaðarvörum og framleitt samkeppnishæfar vörur til útflutnings.

Framkvæmdaáætlun.

Það starf, sem að undanfögnu hefur verið unnið við gerð þjóðhags- og framkvæmdaáætlana, verði eflt og aukið, og komið á fót áætlunarráði, þar sem eigi sæti fulltrúar atvinnuvega, launþega og atvinnurekenda, og verði áætlunarráðið ráðgefandi við samningu framkvæmdaáætlanna. Gerðar verði nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að hægt verði að leggja fram áætlun um allar opinberar framkvæmdir á árinu 1966 og fjáröflun til þeirra um leið og fjárlagafrumvarp fyrir það ár er lagt fram, og áætlun um opinberar framkvæmdir og fjáröflun í því sambandi á næstu 4 árum í byrjun ársins 1966. Áætlanir séu einnig gerðar fyrir sömu tímabil um starfsemi opinbera fjárfestingarsjóða og aðra fjárhagslega fyrirgreiðslu hins opinbera við atvinnuframkvæmdir. Þegar lokið er þeirri framkvæmdaáætlun fyrir Vestfirði, sem nú er langt komið, verði haldið áfram áætlunargerð fyrir aðra landshluta, sem eiga við sérstaka örðugleika að etja í atvinnu- eða samgöngumálum. Unnið sé að því að bæta skipulag og auka starfsemi fjármálaráðuneytisins, annarra ráðuneyta og ríkisstofnana til þess að þeim sé kleift að starfa að áætlanagerð.